

עשרת ראשינו

לע"נ הגה"צ ר' יחזקאל אליהו בהגה"צ ר' יהושע הורוביץ זצ"ל ה"ה

עשרת זקנים

ליקוט נפלאים מזוהר רמח"ק סדר ד'יקוב ר"ע

בין המצרים

על פי מה שפירשתי 'ונבה אותה בקרוב בימינו בנין עולם', שבונה ירושלים ה' (התלים קמ"ב) וכמה בונה אותה, 'בימינו' על ידי הימים שלנו, שכל יום באים עובד אותו ית'ש, הכל לפי מעשי בונה את ירושלים וזכי עולמים, שבונה ביום אחד שורה שלמה, ויש מיניח למשל לבניה אותה, כן בונה האדם מירשאל לעשבו ד' בכל יום, עד שיהיה נבנה בשלימות במהרה בימינו.

וכן שמנתי מהרב הקדוש מוריני הרב אלימלך זצ"ל שכשעשה עולמות נשמה ראה שנושאים את כל הבית המקדש, ואמרו לו שהם אותם הכלים שהוציא הוא מהגלות, ופעם אחת אמר שנפלה בית טומאה אחד בצורה גדולה מאוד, ובכל יום עולים אלפי אלפים בעלי מלאכות בנאים לבנות החומה, אבל על יד שומר טוב, שכשרוב מוריני הרב יעקב יצחק מלאנוטס מתפלל תפילת 'יה תפילת מנחה מפיל כל מה שבנוהט, והבנתי דבריו הקדושים, שמפיל זה, על ידי שעל ידי תפילתו בונה חומות ירושלים ובית המקדש, ולפי עד שבונה חומות ירושלים לפי ערך זה מפיל הבתיה הוה של טומאה, כי ששעה יקח זה נופל, והוה שפאמר כי כנבנה בית חדש ...

(גרסא פורש ר"י טזא)

והוה שאמר: (התלים ע"א) 'טוב לישראל, על כי יא יום שבוני י"ז בתמוז טל באב, ועל דרך הני"ל שאזכור גנון במקום שיש הרבה מעולין, ועל דרך זה ימים אלו שבוני המצרים, והם גנד כי יום מראש השנה עד שמניני עצרת.

(גרסא פורש ר"י טזא)

(גרסא פורש ר"י טזא)

כל המציר ישראל ענשה ראש (מסעי נ"ג): כי יש כי יום של בין המצרים, והמתקנת על ידי שממשיכין כן יא יום מן ראש השנה עד שמניני עצרת נכודע. והוה 'כל המציר ישראל, הכה' יום של בין המצרים שחם בביאת מוא"ל, אמנם 'ענשה ראש', כי 'נעשה' מלשון תיקון, שהתיקון הוא שממשיכין הימים מן ראש השנה הקרוא ראש, והבו.

(אבדק"ק ד'יקוב)

נראה לרמז על פי מה דאיתא בספריים ש"כ"א ימי בין המצרים הם גנד יום מראש השנה עד שמניני עצרת נבצא ש"ז בתמוז הוא גנד ראש השנה, והוה: 'ונתנה ראש' היינו כשזכור את יום ראש השנה שמכונן גני י"ז בתמוז, אזי 'נעשה מצרימה' קדימין לעשות תשובה מתחילת ימי בין המצרים, והיינו כ"ז בתמוז.

(רמב"ם הפלאות ר"י טזא א)

פינחס בן אלעזר כו', וברש"י לפי שהיו

השבטים מבין אותה כו',

יש לרמז כונת זמיר היתה ע"י שינבור עבירה גדולה כזו ויחברב א"ע עם העכו"ם יהיה לו פרסה כמו שאומרים באפיקורסים על בן הזה. והוה שחם שחשבוני חנית מוכרות לחם ויון שמונת, י"ז בתמוז, היינו אשר ע"י הנותן יהיה לחם לחם ויון, והוה היה כונת זמיר.

ויפנחס קנא קנאת ד' צבאות וביטל אפיקורסות מבין אותה והוא המתהלכת בעוה"ד, וע"כ היו השבטים מבין אלה 'האיראתם בן פוט' זה שפיטם עגלים לעבודה הוה', היינו, יתר פיטם עגלים לע"ז בשביל הפרנסה. ולוה 'בא הכותב ויחסו אחור ארצו היינו, שהראה להם הקב"ה אשר ויכלו להשיעו שפט הפרנסה מצד הקדושה היינו ע"י השקטות שהקטיר אהרן, שהקטורת מעשרת, היינו, הגם שצריך לפרנס א"ע, ע"כ היה לו ליקח הפרנסה מצד הקדושה כמו ע"י שקטות, ובדיון הרג את זמיר.

ולוה אפר הקב"ה ה'נני נתן לו את ברייתו שלום ונ"י השביל נראה שפט הפרנסה בבית, וישלם לו הקב"ה גמולו בשלום שקנא בעניני הפרנסה, ונתן לו הקב"ה בריית שלום וזמנו על הפרנסה שלא יצטרך למריבות וקטטות בתוך ביתו ח"ו.

(מסכת שוועה)

לכן אמוך הגני נתון לו את ברייתו שלום והיתה לו ולזרעו אחרייו כבוד כהונת עולם כו'.

ובמ"ד בדיון הוא שיתור, ותמוה לו כפי מפרשי התורה, הא שכן מצוה היא עולמו ליכא, אולם אין מבין למה רורעישו בוה, אבל בפשוט ביחא ויאו כאן התחלת קושיא, לפי"מ שפירש"ל 'והיתה לו בריית כהונת עולם' א"כ השכר הוא הכהונה מבואר בספק, ובפירושו איתא במסכת אבות שכן מצוה מצוה, א"כ נראה ע"י שצוה זה נתון לו הכהונה שהוא ג"כ מצוה לעמוד לפני ד' ולשרתו, כי שכן מצוה מצוה ובדיון הוא שישלם שכרו בו, והוא השטות.

(התק"ק ר"י חיים סאיד הורוביץ אבדק"ק ד'יקוב)

להסוברים דדעת אחרת מקנה לא מהני מה"ת, האם כשבי"ד מקנים לקטן הוא קונה מדאורייתא

ע"י הפקד ב"ד ס"ל להריטב"א ז"ל דהוה של הקטן מה"ת, ה"ל נמא לענין קניני גניבה דכיון דהתורה הקנתה החפץ לגנב מה הדין דיועיל נמי בקטן.

ונראה ליישב בע"ה, דהנה בקניני גניבה גם להצד התורה הקנתה החפץ לגנב והוה כדעת אחרת, מ"מ הא בעיני שהגנב יעשה ע"כ"פ מעשה קנין וכדנתן ב"ק ע"ט א', ואע"ג דא"צ קנין המועיל, דמה"ש ס"ל להגרע"א ז"ל דמהני קניני גניבה בקטן, מ"מ בעינן שהגנב יכניס ולשרתו, ולפיכך להסוברים דדעת אחרת מקנה אינו מועיל מה"ת, ליכא קניני גניבה בקטן.

שוב יעיינת בדברי הגרע"א ז"ל, ויותר נראה דאין כוונתו ז"ל דהתורה הקנתה החפץ לגנב, אלא כוונתו ז"ל כדאי להתחייב באונס החפץ בהכרח שעושה מעשה קנין עם הבעלים אלא דרחמנא קאמר דהוה כאלו בעלים הקנה החפץ לגנב, והבעלים איתו הדעת אחרת מקנה, ולפי"ז בקטן דלא מהני דעת אחרת ליכא קניני גניבה.

ברם, בגוף ההוכחה שהבאנו מדברי הריטב"א ז"ל נלע"ד בע"ה לרזן בדבר החדש, ד"ל דאם הלולב ה' נשאר בבעלותו מדאורייתא, אע"ג דמורכבין הוה של הקטן, מ"מ ה' לא מרע ב"לכ"ם של הקטן, דהוה כאלו האחרון שייך במצעתו לבעל הלולב גם כלפי הארבע, ומש"ה ס"ל להריטב"א ז"ל דהוה חוצרין להקנין האחרון והלוציא מרשות בעליו וא"כ הקנו הלולב לקטן, וליכא מחלוקת מדריב"ד דהפקד ב"ד מהני גם להסוברים דדעת אחרת מקנה לא מהני, ויש לדמות לזה את דכ היראים ז"ל דגם לולב גנב מה"ת לא מהני, ויש לכנס ויבאר האחרונים ז"ל דהיושם דלגני שגזל ומת הפיסה בזה ידוע ללחור ולתפוס את שלו, וה"ל האחרון ששייך לו מה"ת לא מהני.

וע"כ דלון לפי"ז להסוברים דקנין דרבנן לא מהני מדאורייתא, אלא אחר הקנה אחרון להחזירו בקנין דרבנן, והקנו מדאורייתא לא יצא האחרון מרשות המוכר, לא יוכל הקנון לצאת ל"כ באחרון זה אפי' מדרבנן, ובעלת האשון מעכב על השני.

[א] אמרין בחגיגה ב"ד דהא דקתני במתני' הכל חיבינן ברא קמיה קאמי לרבויה חצי עבד וחצי ב"ח דחייב בראי', ואקשי' מהא דקאמר רבינא דפטר, ושנינן כאן לשמורא ראשונה כאן למשנה אחרונה ודכין את רבו לשמורא חייב בראי', ורבו הראשונים ז"ל פ' לדמשנה אחרונה כעניינא ואם יקדשו שם אינה מקודשת, יע"ש. וכן מצט' דברי המוק"ד ז"ל בב"ב (מא א מדפי היר"ח) לענין משת של וינפס דכח שי ביד הב"ד לחייב אתה להעסק במקום של יתימים ודכבא ונפח"ח ז"ל בפנות קמיה ט"ה.

נמצא למדינן כל חדש שיש לב"ד ז"ל הפקר ב"ד, לעבוד ששכרו משחורר ולתפוס לעבד נכנינו, וזו חדש. [א] אמרין בניטין ל"ב א' בשולט על ביד שליחו וביטלו קר הפקר והוזהב צריך לעשות מעשה קנין, או דילמא ב"ד מפקירין ומקנים החפץ לשני.

[ב] יש השתקף להסוברים דב"ד גם מקנים החפץ, האם הכונה דהב"ד הוה דעת אחרת וכדן הדיוט המוכה לשני, או דילמא כח ב"ד אינו כפוף לגרדי הקנינים, ונקפ"מ היכא דלא מועיל דעת אחרת מקנה. [ג] יש להביא בע"ה ראי' אחרת מקנה אינו מועיל ז"ל דגם להסוברים דדעת אחרת מקנה אינו מועיל מה"ת, מ"מ אחד ששקט לולב לקטן הקטן חזר ונקנה לו אינו יוצא ידי"מ מדאורייתא.

[ד] יש לחדש דכונת הריטב"א ז"ל דהב"ד עשו ב פעולות הפקדון הלולב לולב היו שול אחר מדאורייתא, ושוב הקטן לקטן מורכבין, והוצרכו לעשות, כן דאם הלולב עדיין שייך לגמול מה"ת, ויש לזכורין מדברי הלח"מ ז"ל דהתוחב"ח ח"א.

[ה] יש לזכורין מדברי הלח"מ ז"ל דהתוחב"ח ח"א, וא"כ מוכר א"כ יוצא ידי"מ מדאורייתא, ויש לזכורין מדברי הלח"מ ז"ל דהתוחב"ח ח"א, וא"כ מוכר א"כ יוצא ידי"מ מדאורייתא, ויש לזכורין מדברי הלח"מ ז"ל דהתוחב"ח ח"א, וא"כ מוכר א"כ יוצא ידי"מ מדאורייתא, ויש לזכורין מדברי הלח"מ ז"ל דהתוחב"ח ח"א.

[ו] צ"ע דעת הלח"מ ז"ל, היאך חזר ונעשה חצי עבד לאחר הרגל הא ליכא שחרור לזמן, וע"כ לומר דהב"ד חזירין ומקנים אותו לארזון, וא"כ מצינן כח ב"ד להפקד משחורר לעבד.

[ז] בניטין שלם אלא כח ב"ד דפקיעתו דרבנן דבקישה כספא לא בעי לסברא דכל דמקדש ארעא דרבנן מקדש, וצ"ע א"כ היאך מועיל הפקר ב"ד לכסל בקידושוהו הא המעות אינם בעולם.

[א] ונחלקו רבנן קמאי ז"ל בדיון הפקר ב"ד האם ב"ד רק מפקירין הממון וזה שבא לזכות בממון צריך לעשות מעשה קנין כדי לזכות בו, או דילמא ב"ד מפקירין הממון מהראשון ומקנים אותם לשני, דעת רבנן אינו ז"ל כבעלות ד"ר ב"ב כ"א ר' רובי אליעזר, דב"ד אין מקנים המעות אלא מפקירין המעות והשני צריך לזכות בו, ודעת הרשב"א ז"ל בניטין ל"ו ב"ד רבא, דב"ד מפקירין המעות מראובן ומקנים המעות לשמעון.

ונתפקתי לדעת הרשב"א ז"ל דב"ד מקנים המעות לשני, האם כח ב"ד הוה להקנות לקונה וכמו כל מוכה הדיוט שמוכה לחבירו, או דילמא כח ב"ד אינו כפוף לדיוני מקנה וקנה, ואפי' דברים שא"ל להקנותם בתורת הקנינים, יש כח לב"ד לקבוע שהמעות שהיו עד תעת של ראובן, היו מעות שלו, ששמעון, דהתורה נתנה כח להסמיך ז"ל לקבוע בעלות על ממון או על חפץ א"ע, דבגדרי קנינים אין לאדם כח להקנות לשני באופן זה.

ונלע"ד בע"ה להביא ד' הוחכות נפלאות כהצד השני דכח ב"ד אינו כפוף לה"ל מקנה וקנה, [א] בסוה"מ ב"ד קאמר ר' יריא אלא טעמי איניש הושעני לניוקא בימוא בנא מיהא שמיא לעבד דניוקא מקנה קני אקניני אל מקני ואשתכח דקא נניק בולב שאינו שלו', וכחב הריטב"א ז"ל שם כ"ד ובפני ה"ע 'מהו ודאי ליתא לרבי' זירא אלא בקטן שלם העני לענות הפעוטה כגון שנתנין לו צורו וזורקן אזלו ונטלו שזוכה לעצמו ואינו זוכה לאחרים, שאפרתו לרבי האומר דזכותא דקטן מורכבין היא כשדעת אחרת מקנה אותו מוא"כ מצינא שאין לו בה זכיה אפילו מדרבנן כדתנן וכו' מ"מ זכיה דרבנן זכיה נמוזה הוה אלא יוצא בלולב הפקר וכיון דלא ידע לאקניי נמוזה הוה יוצא בלולב שאינו שלו א"ל תורה.

ובשנוטו כ"א טובא, דכיון דהריטב"א ז"ל איתא כהסוברים דבעדת אחרת מקנה לא מהני להקנות למו"מ מה"ת, א"כ גם ע"י הפקר ב"ד הפקר לא יעני מדעת אחרת מקנה, ונמצא דהקטן לא קנה הלולב מדאורייתא, לא וא"כ היאך כח ב"ד ידע להקנות לא ידע להקנות נמוזה הוה יוצא בלולב שאינו שלו מדאורייתא, אלא הלולב לא יצא מרשותו מדאורייתא אלא מדרבנן, אלא בע"ה דהב"ד יוכלים להקנות חפץ לשני גם אם בדיוני קנינים ליכא קנין כזה, ולפיכך ע"י הפקר ב"ד הקנו הלולב לקטן והוה של מדאורייתא.

ולכא למימר דכונת הריטב"א ז"ל דב"ד ע"י לגמרי בפעולתו בתחילה הפקיעו בעלותו של בעל הלולב לעובר מדאורייתא, ושוב הקנו הלולב לקטן מדרבנן, דזה אינו, דמה צורך ה' לח"ל להפקיע בעלותו של בעל הלולב לגמרי, אם כלא"ה הקטן אינו יוצא ידי"מ מדרבנן, אלא בע"כ כ"ל דהפקד ב"ד אינו כפוף לדיוני קנינים.

ולבאר דעת הפקד ב"ד אלימין מדעת אחרת, י"ל בע"ה דרב נכון, דהנה המהרש"ל ז"ל ב"ש דיבמות, ס"י י"ט כתב דפולגות הראשונים ז"ל הני"ל האם הפקר ב"ד הוה קר הפקר או הקנאה לשני, תליא בילפוטות מנל הפקר ב"ד בניטין ל"ו ב', ודלעת ר' יצחק דילין מוקדא ודכל שא"ל יבא לית לן מוקדא ודכח ב"ד הב"ד להפקיע אבל לא להקנות לשני, אבל לולב ב"ד אלעור ודלפי"מ מהא דהתנולב הב"ד לכל דבר ואחד בשבט דרבנן הנה לפ"ז שפיר ילפי' מתחת דכח ב"ד הב"ד להקנות לשני, יע"ש. וע"י בח"י הרשב"א ז"ל שם בניטין.

ומעתה לפי"ז, כנא דהב"ד התנולב לכל אה, הרי התנולב גם לקטנים שחיו בכל שבט, וכדאמרי' בקידושוין מ"ב א', וא"כ שפיר ילפי' מהתם דהפקד ב"ד עדיפי מדעת אחרת מקנה.

וקשאי לו בזה קושיא עצומה, דהנה הגרע"א ז"ל בתש" (התרווחות פנחס כ"ד ח"ה תש"ל) נתפסה כשנולד ונשתנה הגדולה בידו און, ויסודו דבריו ז"ל כהשתקף האם קניני גניבה עשאו תורה אלא כח"ו יצחק דילין והגנוה היו קונה מההשקט וקטן אינו יכול לזכות מהו יוצא דילמא שמוכה התורה כאלו ה' ח"ו מדעת ביה והוה כדעת אחרת מקנה אותו להסוברים דדעת אחרת מקנה אינו מה"ת א"כ איתא קניני גניבה בקטן ע"י אש, ומיהו, מיהו קניני גניבה בקטן, ומועיל מדאורייתא לא מהני קניני גניבה בקטן.

והוא ע"י טובא למה גרע קניני גניבה התורה מקנה החפץ לגנב, והפקד ב"ד, וכשם ובדאורייתא מ"מ גם להסוברים דדעת אחרת מקנה לא מהני מדאורייתא, מ"מ

ולכא למימר דכונת הריטב"א ז"ל דב"ד ע"י לגמרי בפעולתו בתחילה הפקיעו בעלותו של בעל הלולב לעובר מדאורייתא, ושוב הקנו הלולב לקטן מדרבנן, דזה אינו, דמה צורך ה' לח"ל להפקיע בעלותו של בעל הלולב לגמרי, אם כלא"ה הקטן אינו יוצא ידי"מ מדרבנן, אלא בע"כ כ"ל דהפקד ב"ד אינו כפוף לדיוני קנינים.

ולבאר דעת הפקד ב"ד אלימין מדעת אחרת, י"ל בע"ה דרב נכון, דהנה המהרש"ל ז"ל ב"ש דיבמות, ס"י י"ט כתב דפולגות הראשונים ז"ל הני"ל האם הפקר ב"ד הוה קר הפקר או הקנאה לשני, תליא בילפוטות מנל הפקר ב"ד בניטין ל"ו ב', ודלעת ר' יצחק דילין מוקדא ודכל שא"ל יבא לית לן מוקדא ודכח ב"ד הב"ד להפקיע אבל לא להקנות לשני, אבל לולב ב"ד אלעור ודלפי"מ מהא דהתנולב הב"ד לכל דבר ואחד בשבט דרבנן הנה לפ"ז שפיר ילפי' מתחת דכח ב"ד הב"ד להקנות לשני, יע"ש. וע"י בח"י הרשב"א ז"ל שם בניטין.

ומעתה לפי"ז, כנא דהב"ד התנולב לכל אה, הרי התנולב גם לקטנים שחיו בכל שבט, וכדאמרי' בקידושוין מ"ב א', וא"כ שפיר ילפי' מהתם דהפקד ב"ד עדיפי מדעת אחרת מקנה.

וקשאי לו בזה קושיא עצומה, דהנה הגרע"א ז"ל בתש" (התרווחות פנחס כ"ד ח"ה תש"ל) נתפסה כשנולד ונשתנה הגדולה בידו און, ויסודו דבריו ז"ל כהשתקף האם קניני גניבה עשאו תורה אלא כח"ו יצחק דילין והגנוה היו קונה מההשקט וקטן אינו יכול לזכות מהו יוצא דילמא שמוכה התורה כאלו ה' ח"ו מדעת ביה והוה כדעת אחרת מקנה אותו להסוברים דדעת אחרת מקנה אינו מה"ת א"כ איתא קניני גניבה בקטן ע"י אש, ומיהו, מיהו קניני גניבה בקטן, ומועיל מדאורייתא לא מהני קניני גניבה בקטן.

והוא ע"י טובא למה גרע קניני גניבה התורה מקנה החפץ לגנב, והפקד ב"ד, וכשם ובדאורייתא מ"מ גם להסוברים דדעת אחרת מקנה לא מהני מדאורייתא, מ"מ

ולכא למימר דכונת הריטב"א ז"ל דב"ד ע"י לגמרי בפעולתו בתחילה הפקיעו בעלותו של בעל הלולב לעובר מדאורייתא, ושוב הקנו הלולב לקטן מדרבנן, דזה אינו, דמה צורך ה' לח"ל להפקיע בעלותו של בעל הלולב לגמרי, אם כלא"ה הקטן אינו יוצא ידי"מ מדרבנן, אלא בע"כ כ"ל דהפקד ב"ד אינו כפוף לדיוני קנינים.

ולבאר דעת הפקד ב"ד אלימין מדעת אחרת, י"ל בע"ה דרב נכון, דהנה המהרש"ל ז"ל ב"ש דיבמות, ס"י י"ט כתב דפולגות הראשונים ז"ל הני"ל האם הפקר ב"ד הוה קר הפקר או הקנאה לשני, תליא בילפוטות מנל הפקר ב"ד בניטין ל"ו ב', ודלעת ר' יצחק דילין מוקדא ודכל שא"ל יבא לית לן מוקדא ודכח ב"ד הב"ד להפקיע אבל לא להקנות לשני, אבל לולב ב"ד אלעור ודלפי"מ מהא דהתנולב הב"ד לכל דבר ואחד בשבט דרבנן הנה לפ"ז שפיר ילפי' מתחת דכח ב"ד הב"ד להקנות לשני, יע"ש. וע"י בח"י הרשב"א ז"ל שם בניטין.

ומעתה לפי"ז, כנא דהב"ד התנולב לכל אה, הרי התנולב גם לקטנים שחיו בכל שבט, וכדאמרי' בקידושוין מ"ב א', וא"כ שפיר ילפי' מהתם דהפקד ב"ד עדיפי מדעת אחרת מקנה.

וקשאי לו בזה קושיא עצומה, דהנה הגרע"א ז"ל בתש" (התרווחות פנחס כ"ד ח"ה תש"ל) נתפסה כשנולד ונשתנה הגדולה בידו און, ויסודו דבריו ז"ל כהשתקף האם קניני גניבה עשאו תורה אלא כח"ו יצחק דילין והגנוה היו קונה מההשקט וקטן אינו יכול לזכות מהו יוצא דילמא שמוכה התורה כאלו ה' ח"ו מדעת ביה והוה כדעת אחרת מקנה אותו להסוברים דדעת אחרת מקנה אינו מה"ת א"כ איתא קניני גניבה בקטן ע"י אש, ומיהו, מיהו קניני גניבה בקטן, ומועיל מדאורייתא לא מהני קניני גניבה בקטן.

והוא ע"י טובא למה גרע קניני גניבה התורה מקנה החפץ לגנב, והפקד ב"ד, וכשם ובדאורייתא מ"מ גם להסוברים דדעת אחרת מקנה לא מהני מדאורייתא, מ"מ

ולכא למימר דכונת הריטב"א ז"ל דב"ד ע"י לגמרי בפעולתו בתחילה הפקיעו בעלותו של בעל הלולב לעובר מדאורייתא, ושוב הקנו הלולב לקטן מדרבנן, דזה אינו, דמה צורך ה' לח"ל להפקיע בעלותו של בעל הלולב לגמרי, אם כלא"ה הקטן אינו יוצא ידי"מ מדרבנן, אלא בע"כ כ"ל דהפקד ב"ד אינו כפוף לדיוני קנינים.

ולבאר דעת הפקד ב"ד אלימין מדעת אחרת, י"ל בע"ה דרב נכון, דהנה המהרש"ל ז"ל ב"ש דיבמות, ס"י י"ט כתב דפולגות הראשונים ז"ל הני"ל האם הפקר ב"ד הוה קר הפקר או הקנאה לשני, תליא בילפוטות מנל הפקר ב"ד בניטין ל"ו ב', ודלעת ר' יצחק דילין מוקדא ודכל שא"ל יבא לית לן מוקדא ודכח ב"ד הב"ד להפקיע אבל לא להקנות לשני, אבל לולב ב"ד אלעור ודלפי"מ מהא דהתנולב הב"ד לכל דבר ואחד בשבט דרבנן הנה לפ"ז שפיר ילפי' מתחת דכח ב"ד הב"ד להקנות לשני, יע"ש. וע"י בח"י הרשב"א ז"ל שם בניטין.

ומעתה לפי"ז, כנא דהב"ד התנולב לכל אה, הרי התנולב גם לקטנים שחיו בכל שבט, וכדאמרי' בקידושוין מ"ב א', וא"כ שפיר ילפי' מהתם דהפקד ב"ד עדיפי מדעת אחרת מקנה.

האנשה

[לשון המדמה צורה ליוצרה. הנותנת הגדות אנושיות לדומם, לצומח ולחי]

הנפשית בשערי ירושלים, הוא ההבנה הרוחנית הדקה בעצי הברוש המיתמרים מעל מקום המקדש. והוא ודווקא הוא נקרא "שיר ה'". כאשר מתעסקים ב"שיר ופיוט", ובפרט כאשר מדברים מציון ירושלים, גבולות הטבע חייבות להיטשטש, אם נאמר שהחומות דוממים, ולא נאמר שהם "דוממים", אם לא נראה את שברי הגשרים המחברים לחומות "מנסים להתמחה ולהיות גשרים ארוכים ככתחילה" - לא נגענו במושגים של "געגוע" במושגים של "צפייה". במושגים אלו, "ציון" יכולה בהחלט לבכות. וירושלים, או געגוע אלך ירושלים, יש לה קול כל כך נוגה, כל כך נוגע, וקול זה יכול בהחלט להינשא ולהתגלגל על ההרים. עד לכסא הכבוד.

נסיים בספירו:

כאשר ישב הרה"ק הבת עין ז"ע בעיר אברישט אשר ברוסיה, איקלע לביתו "משולח" מאנשי ארץ ישראל. הצדיק שהיה ידוע בחיבתו לארץ הקודש וישיבה, ביקש מהמשולח שיתאר לו מהנעשה בהרי הקודש. והמשולח סיפר.

כשתמו ספוריו המרתקים, השתרר שקט. הכל היה אחוים בשרעפיהם, מדמינים את קברי האבות אשר בחברון, את מקום מנוחת הנביאים, התנאים הראשונים והתנאים האחרונים.

ואז ננער "המשולח", והפטיר: 'מה אומר לכם רבי, האבנים הפשוטות הפזורות בארץ ישראל, אבני שוהם וישיפה המה'...

לאחר כמה שנים, כאשר כבר עלה היבת עין' לארץ הקודש והשתקע בה, פגש ב"משולח".

'כל אשר ספרת אמת ונכון - פנה אליו הצדיק, והמשיך בעגמות - אך אשר אמרת כי אבניה אבני שוהם הם, זוהי גוזמא, את זה עדיין איני רואה.'

חיך ה'משולח' ואמר: 'רבי, כל לא אחד יכול לראות שהאבנים הפשוטות, מיוחדות הן, בצריך לעבוד קשה בשביל לראות כדאית'.

שמע הרבי, סבר וקיבל.

הסתגר בביתו וטיהר את עצמו בסילודין, בקדושה של מעלה.

לאחר שנה, פתח את ביתו שוב, והזמין את תלמידיו ושומעיו לקחו לסעודה רבת, כאשר הוא יושב בראש, ופניו מלאות זיו ומפיקות נוגה עליון.

פנה אליו תלמידו ר' פישל ברנשטיין, ושאלו: 'ילמדנו רבינו לשמחה מה זו עושה?'

ענהו הרבי הבת עין: 'וכי לא אשמח. היום הזה. היום הזה זכיתי לראשונה לראות עין בעין, כי אבני ארצנו הקדושה כולם, אבני שוהם המה'.

השבת, ואולי אף מחיים אותם, עיקרם להם. אם כן, ביהדות, כמו שהרצינו להרגש מוכרח להתקפל לעבר המעשה, כי לא יצא יד חובת נטילת לולב בהרגשות בעלמא. כך אפשר שהמעשה מוכרח להתמתח לעבר הרגש.

ולא רק ביהדות, רק באנושיות הנכונה, אדם שמעביר את חייו ללא רגשות, נקרא הוא 'נכה' לכל דבר, ומשתווה הוא בספרי המדע לחיה ובהמה הפועלת אינסטינקטיבית ללא חיבור אישי למקרה הניצב לפתחה. וכידוע, שכלל המוסכס על האנושות - מעשה אלוקים הוא, הנטבע בטבע.

...

ישנה תופעה המוכרת מונח רפואי הנקרא 'סינדרום-ירושלים' [Jerusalem Syndrome], זוהי תסמונת התוקפת כל מיני אנשים המופיעים בשערי ירושלים וצופים הריה וחומותיה, הם נתקפים ברגשות עזים, בדמיונות מוחשיים של קולות ורעשי רקע, הם עלולים לדמות כי בת קול מדברת עליהם ופוקדת עליהם לחושיע את הרי יהודה. הם יכולים לחזות בדמינם כי הם מתעופפים כיונה מעל ההרים הרמים, נדבקים בכוחות עליונים ונכל הפלאים המשכרים את כל חושיהם.

מסכנים הם אותם אנשים, סכיזופרניה זו יכולה להביא אותם לכדי שגעון או לכדי אבל כל יתואר כאשר הם נוחתים על הקרקע המציאותית, בצאתם מירושלים.

אבל דומני, כי גם מהאנשים הלוקים בנפשם וחולים בתסמין זה - יש מה ללמוד.

...

רבי יהודה הלוי מגדולי ספרד, ידוע היה בכמיהתו וגעגועיו העזים לארץ חמדה. ובצערו לו חורבנה ואבדן גדולתה, הביע את תחושותיו בשיר ופיוט, בין השאר הוא כותב:

'ליבי במזרח ואנוכי בסוף מערב, אין אטעמה את אשר אוכל ואין יערב. יפה מן מנוש ובל קריה למלך רב, לך נכספה נפשי מאפתי מערב.

הלא את מנישין אוןון וְאֶשְׁקֶם, וְטַעַם רַבְגִּיךָ לִפִּי מַדְבֵּשׁ יַעֲרֵב...'

לחולות של מדבר יהודה בפרוש אין טעם של דבש. אפילו לא של פופוקון בטעם דבש". אבל אם נתבונן עוד ועוד ביופיה הפנימי של ארץ ישראל וירושלים, נוכל להרגיש את הדחף הפנימי לטעום קצת מעפר הר ציון, לקטוף דווקא מהזיתים הגדלים בגיא בן הינם למרוח את שמנם היקור על הידיים ולרחי את ריח הקטורת נודף מהם.

זה נראה מצחיק. זה נראה שטותי, אבל אין כל כך להשיג "מציאותיות" בנושא זה.

"שיר ציון", איננו משהו טכני, הוא משהו "נשמתי", הוא משהו מעבר לאבנים הגדולות של הכותל המערבי, הוא הנשמה שלהם, הוא ההשגה

'על כן ציון בחר תבכה, ירושלים תתן קולה'...

נו באמת וכי ציון יכולה לבכות? וכי לירושלים יש מיתרים שזרעם תוציא את אויר ריאותיה ותשמיע קול נהי?

ובכן חבר: אם אתה עונה בעצמך מיד: 'לא, הכוונה על יושבי ציון וירושלים' כדאי מאד שתקרא את הדברים שלפניך.

ואם אתה אומר: 'כן, יש משהו בזה שירושלים צועקת ומדברת!', אז סתם כך נתנה מן הדברים אשר לפניך.

...

באי עולם מתפלגים שלשה קבוצות: רצינוליים [הגיזניים. מחשבתיים]. רגשיים. ומעשיים.

בדרך כלל ניתן להכיר דרך מבנה פרופוזו של אדם, לאיזו קבוצה הוא משתייך. זה שמצחו גבוה ובולט, הוא ה'רצינולי'. זה עיניו וחוטמו הם החלק הדומיננטי בתווי פניו הוא ה'רגשי'. זה שסנטורו בוטל לו קדימה, מעודד וארוך, הוא הבנאים ה'מעשי'.

טוב. בחורים בישיבה, בשעה שתיים אחר חצות, לא משנה באיזה יום בשבוע - אוהבים לפלפל בזוויה אישיותם, והנדפסת על פני חבריהם שזורה כאישיות שונה משלהם. כאשר הם נישאים כדת משה וישראל, מקימים את ביתם, ומביאים את הדור הבא לעולם, הפרקטיקה של החיים סומתת את המחשבות ואת הלבטים: 'האם אני רגשי?' 'האם זה טוב שאני רגשי?'

שכן, אין זו 'נפקא מינה' אם אתה 'רגשי' או 'מעשי', בבוקר אתה צריך להכין סנדוויצ'ים לילדים, ולפעמים אין לעזור להם להתלבש, או לפחות להתאים את הנעלה הימנית לרגל הימנית. גם אם אתה לא 'מעשי' במיוחד.

וכך, נכפפים הגיזניים והרגשיים למציאות החזקה מכל. ומוותרים בעל כורחם ללא.

...

'כלל' - לא בהכרח. כי יהודי מאמין, החושק לקיים את מצוות הבורא יתברך שמו, ולבדוק בו, חייב להפעיל גם את חיישניו הרוחניים, אם מחשבתיים, אם רגשיים. כך מצות האבהת ה' ויראת ה', אינה שייכת בהכרח למעשה מסויים, אלא היא מצווה רגשית. לאהוב. לראד.

ה'שבת' מורכבת אמנם ממצוות עשה ומצוות לא תעשה. אך אם ירצה אדם לקיים את מצוות השבת בשלמות, חייב הוא להפעיל - בד בבד עם מצוות ההכלה - את רגשותיו כלפי מצוות השבת.

ואמרו צדיקים, כי לכך יש בשבת מצוות 'שמירה' ומצוות 'זכירה', השמירה היא המצוות המציאותיות שצריך לעשות ושצריך להישמר. ואולם זכירת השבת היא ה'נשמה', הרגשי הקודש שנלווים למצוות

לעטר פתורא

דרושים נאים לפרשת השבוע

'שואלין בשלומך כפנחס'

איתא במסכת דרץ ארץ (פ"ה הל"א) אם ראת עני שמת, לך וחזור עליו עד שתולך אותו לקבר, שבחזירתך שואלין בשלומך כשלום פנחס בן אלעזר, ע"כ (ועי' ב"ב י. כל צדקה וכו'). ולכא' צריך להקפיד, למה שכרו של מי שקבור מת ע"י דווקא שאילת השלום כמו פנחס בן אלעזר, ומה שהיה בין הדברים, ונראה ליישב (הלק מהדברים שמעתי מהגר"י גולדוסאר שליט"א בספרו 'מי זהב') שהנה יש כאן להעיר הערה נפלאה, שהנה איתא בגמ' סנהדרין פב: 'התחילו שבטים מבזים אותו - ראייתם בן פנחס זה שפיטם אבי אמו נעלים לע"ז והרג נשיא בישראל, בא הכתוב ויחסו פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, ובפשוטות נראה שטענו השבטים שקנאתו של פנחס מגיעה ממקום של נגיעה אישית, שהרי אביו אמו היה מפטם נעלים וכו' וא"כ שבודאי שלכן הוא מקנא כך, כתגובה הפוכית לרקע שממנו הוא בא. אמנם שלפ"ז צ"ע מה היתה תשובת הכתוב בזה שייחסו לאהרן הכהן, והרי סו"ם אם שייכת אצלו אותה נגיעה מה יעזור שיש לו ייחוס אחר.

והנה בברכות של פנחס כתיב 'והיתה לו ולזרעו אחריו כהנת עולם' - ופרש"י 'שאע"פ שכבר ניתנה כהונה לזרעו של אהרן לא ניתנה אלא לאהרן ולבניו שנמשחו עמו ולתולדותיהן שיולדו אחר המשחתו, אבל פנחס שנולד קודם לכן לא נמשח ולא בא לכלל כהונה עד כאן'. ויש כאן הערה, 'שלאכא' אם מציירים את הדבר בעייני שילכו היה נראה שהיה לו לפנחס ניסיון גדול במידת הקנאה טרם שנתכה, שהרי סבו, אביו, אחיו הקטנים - כולם כהנים, ואילו הוא - המבוגר שבין האחים - נחשב כזר, איננו עובד במשכן, לא מקבל מתנות כהונה, מותר ברגושה וכו', וכל זה לא במשך שנה או שנתיים אלא במשך ארבעים שנה!!! ולכא' אינו מן הנמלט שלא יתמודד פנחס עם רגש הקנאה - למה כל משפחתו זכתה לכהן ודווקא הוא לא?! והאמת היתה, שכבר כתוב בליקוטי הערות ע"פ אוחה"ק מן הזוהר (ח"ג ד' רי"ד ו-כ"א) שבמכוון לא נתכה פנחס עד מעשה זמרי, כדי שלא יתעמלהרוג את זמרי מפני האיסור של 'לנפש לא יטא'. ואם נשלים את הדברים, נ"ל שכל כמה שבאמת זכה פנחס לאותו המעמד ודאי שהוא מכיוון שהיה שלם באמונתו ולא קנא כלל לכבודו האישי ולא הטיל דופי בגזרת עליון, ובזה זכה ונזדקק עד לאותה המדרגה.

ולפ"ז הרי הדברים נפלאים, דווקא פנחס ולא אחר ראוי להיות קנאי לה, שהרי הוא נזדקק בניסיון הקנאה במשך ארבעים שנה במה שנוגע לכבודו האישי ולמעמדו המשפחתי - ועמד בו בגבורה, א"כ כאשר הוא בא ומקנא לה' אין הקנאה מגיעה אלא ממקום טהור שלא שייך כלל בנגיעות אישיות, שהרי כבר הוכיח פנחס שאין הוא מקנא לכבוד עצמו. וזו תשובת הכתוב לטענת השבטים במה שייחסו לאהרן הכהן, שהרי מזה שהיה מיוחס לאהרן הכהן כל אותם שנים ולא נתכה, הרי נוסה ארבעים שנה בניסיון הקנאה וכל כמה שזכה להגיע לאותו מעמד הרי מוכח שנתכו, בו בגבורה, א"כ אין לחשוך בו בנגיעות אישיות כלל. וזה היותו דברבי המסכת דרך ארץ שעמה פתחנו, שהרי הרואה עני מת ומתעסק בקבורתו, אין זה אלא חסד של אמת ללא כל נגיעות, שהרי ממנו ודאי שאינו מצפה לקבל טובה, וגם כיוון שהוא עני, אין לו ממנו או שמפחה שממנה מצפה לקבל טובה, אלא זה הוא מעשה כולו לש"ש ללא שום נגיעות, לכן ראוי הוא שישאלו בשלומך כפנחס בן אלעזר שג"כ קנא לש"ש ללא כל נגיעות.

עטרת פז

ממחשבת המוסר

בדד ישב

השבוע בע"ה אכתוב מהרהורי ליבי ביושבי בבידוד על גדות נחל שניר למרגלות הר חרמון במחנה ה"מ-מ-מ-מ-מ". בידוד זה מה טיבו? לכל מטבע יש שני צדדים וצריך סו"ד לדעת מתי להסתכל על איהו צד. הגמרא אומרת חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה, א"כ ישאל השואל מי שח"ו קרהו אסון האם יברך הטוב והמטיב? התשובה לא, זה, יהיה לעתיד לבא, היום מברכים דיין האמת, ברם צריך להאמין שכל מה שעושה ה' הכל לטובה. האם אדם שקרהו אסון ייקוד משמחה כיון שהכל לטובה? גם כאן התשובה היא לא, שלוש לבכי שבעה לאבלות עת ספוד ועת רקוד לכל זמן ועת תחת השמים.

חז"ל אומרים ראוי היה יעקב אבינו לירד למצרים בשלשלאות של ברזל, למעשה הוא ירד במרכבות מלוכה שיוסף שלח אליו. ללמדנו שגם אם נגזר גלות על האדם זה יכול לבא בהמתקנה. צריך למצא את הטוב בתוך המיצר לראות אין הכל בחסד ורחמים ובכן ממתיקים את הדינים.

וסתפקתי במה שכתבה התורה במצורע 'בדד ישב מחוץ למחנה' האם כל מצורע היה חייב לשבת לבד באהל משלו או שהיה אפשר לעשות מחוץ לשלוש מחנות קעמפ גדול למצורעים על חשבון המדינה? ברמב"ם פרק י' מהלכות טהרת המצורע ה"ז כתב דין המצורע שהיה לו מושב לבדו חוץ לעיר שנאמר מחוץ למחנה מושבו. וצ"ע.

הגמרא אומרת 'ארבעה חשובים כמת, עני מצורע סומא ומי שאין לו בנים'. בשלמא עני סומא או מי שאין לו בנים אלו 'סורים גדולים ר"ל אולם מדוע המצורע נכנס איתם באותו ענין ברור שזה לא מסיבת מחלת המצורע כי הלא יש מחלות גרועות ממנה. ד' חיים שמואלביץ מסביר בשיחות מוסר ואומר שהמצורע חשוב כמת בגלל הבדידות שבו הוא נמצא. לביאור הענין ראיית מי שמסביר נראה העיקר כמו שאמר הגר"ח ולואזין לבנו מובא ברקמה של נפש החיים 'זכה היה דברו אלי תמיד - שזה כל האדם, לא לעצמו נבאר, הקד להועיל לאחרים ככל אשר ימצא בכוחו לעשות'. המשותף לארבעת האנשים שמנו חז"ל כמתים אלו אנשים שיש להם חסך בהטבה לזולת, העני נזקק לבריות הוא עסוק בהשגת לחמו ומתקשה בהטבה. מי שאין לו בנים חסרה לו ההטבה הבסיסית שיש לכל אב לבנו העוור אינו רואה את זולתו פחות מדוע לשני בתוספת הגבלה גופנית וא"כ גם המצורע הבודד יושב מחוץ למחנה מבלי יכולת להיטיב.

אדם שמטיב לשני מכח מצוות חסד ומרצון להדמות לקונו כאשר מול עיניו עומד המשפט 'לא לעצמו נבאר רק להועיל לאחרים ככל אשר ימצא בכוחו לעשות' אדם זה ניחן בעין טובה אין הוא מדבר לשה"ר הוא לא ממריד בין אנשים ולא מקלקל את אשר להם. ולהפך הוא הצד השני אשר עונשו בדד ישב.

תשמרו להקריב לי במועדו

תשמרו - שיהיו כהנים ולוים וישראלים עומדין על גביו מכאן למדו ותקנו מעמדות (תענית כו.). הגבורת ארי כתב, דמה"ת דין תשמרו (המחייב עמידה על הקרבן) נאמר רק לקרבן תמיד (ויציד דאף למוספין הוא מה"ת) בזזה עוסקת הפרשה, אבל בקרבנות יחיד עמידה על הקרבן, הוא רק מדרבנן למצוה מן המובחר, (ע"ש מה שדחקו לפתח כן). והנה בתמורה כט. למדנו פסול מוקצה לע"ז, **מתשמרו להקריב לי ולא לאדון אחר.** והקשה הגב"א, דמ"ש פסול מוקצה שנוהג בכל הקרבנות, מדין עמידה על הקרבן שאינו נוהג אלא בתמידי. ועד"ז הקשה, דהרי מקרא דתשמרו ילפינן גם חיוב ביקור ד' ימים מגש"ו דמשמרת האמור גבי פסח, ודין זה נוהג רק בתמידי, וצ"ב מ"ש ממוקצה שנוהג בכל הקרבנות. (איברא דבר הלמד בגש"ו אם חזרו ומלמד בבנין אב הוא בע"א דלא איפשטא, בזה"ש.)

ונ"ל, דפסול מוקצה שקודם להקדש, ה"ה פסול בעיקר החפצא, ובהמה כזו, אינה בכלל בהמות העומדות להקדש, וא"ז שייך להכנת הקרבן ולהקרבנות שיהיה מקום לחלק בין קרבן לוקח, משא"כ דין עמידה על הקרבן שהוא ציווי באופן עשית הקרבן בזה יש לחלק בין קרבן לקרבן. ועד"ז י"ל בדין ביקור, דאף הוא, יסודו הכנה

עטרת חסידים

מושנת החסידות על פרשת השבוע

כל רודף י-ה השיגוה בין המצרים

המגיד הגדול הרבי רבי בער ממעזריטש זי"ע חידש לנו פשט חדש בפסוק **"כל רודפי ה השיגוה בין המצרים" כלומר "כל רודף קה יכול להשיג זאת בקל בימי בין המצרים"**.

כמו"כ איתא בפר"ה החסידות שכ"א ימי בין המצרים הם כמונינים כי ספי הימים הנוראים שמר"ה עד אחר הושיענא רבה. (וספרי רבוה"ק מדיוקב אמרי נועם ועטרת ישועה מלאים כרימון רמזי פלאות בעניניו זה, ולא יוכלו כרוכלא לפרט הכל אפס קצתו נראה לשון רבינו העטרת ישועה: "דהנה כל בעודתנו לקשר הכ"א ימים של ימי המצרים עם כ"א ימי הרצון מר"ה עד הרי"ה ובני המצרים היה חרוב כהית, וכמו שרמזנו לעיל שפינת"ס ב"ן עולה חרב"ן, גם ב"ן אלעז"ר ב"ן עולה ב"ל"ה, וזה צירוף חרב"ן ב"ל"ה שהיה בימים הללו, וזהו שפירש"י ד"ל ב"ד"ו"ה הוא שיטול שכר"ו יען כי שכ"ר עולה ב' פעמים חרב"ן בב' בהמ"ק שהיה ע"י חז"ן ר"ל, אולם העצה לזה לקשר עם ימי הרצון של השופר דר"ה, לזה ב"ד"ו"ה שכ"ר, עולה שופ"ה, גם ב"ד"ו"ה, הוא ב' פעמים ד"ו"ה, עולה ב"ן ענ"ה, רומז על מ"ט סנד"ל, על דרך **אם כננים אם כעדרים**, והם המה החצילי יושר בעדנו לטובה בימי הרצון, עיי"ש עוד מרומזם נפלאים ועמיקן וטמירין בדרשת התנין של האותיות גבוה מעל גבוה.)

ותורה הוא וללמוד אנו צריכים.

המגיד זי"ע נשא משלו וכה אמר: כי כשהשר יושב בפלטין שלו אז אינו בקל לבוא אצלו מחמת השומרים הסובבים אותו וגם צריך להביא לו תשורה גדולה לראות פניו, אבל כשהשר יוצא לדרך קל לבוא אצלו וגם תשורה מונעת נחשבה בעיניו ב' גלוסקאות או בחלה יפה, ומקבל אותו בסבר פנים יפות, מחמת שהוא בדרך.

אולם החילוק בין הרואה אותו בביתו לרואה אותו בדרך, כי הרואה אותו בביתו יכול לראות אותו כשהוא מופשט מבגדיו, והרואה אותו בדרך רואה אותו מעוטף בבגדיו, אבל מכל מקום לראות אותו בדרך יותר קל, אבל אותה ראייה אינו מצווחצחת כמו שהוא רואה אותו בביתו.

וימים אלו שהם ימים שפלים מאד והתאווה והחמדות מתגברין לאדם ובאין לו הרהורים רעים, .. והבורא ית"ש יוצא מחמת חזקת הימים וחריפותם לכן קל להתקרב עצמו אל הבורא יתברך.

ועבודת ההתקרבות בימים אלו פירושו לנו רבותינו בב' עניינים, א' עבודת הש"ת בשמחה, ב' לעשות הכנה על המועדים הבאים לטובה ולבנות מלכות שמים מחדש, ונבאר.

א] כתב הר"ק מקאניץ זי"ע בספרו עבודת ישראל: גם שהזמנו גרמא להיות נועצב ונאנח על חורבן בית ה', עם כל זאת יש לחזק את עצמו ולטהר לבבו ולעבוד את ה' בתרה ותפילה בשמחה, בפרט בשעת אמירת השירות ותשבחות, ולהבין אז על פי משל ומליצה, מדרך מלך

השבוע יחלו ימי בין המצרים, ה' יפוך לנו ימים אלו לשון ולשמחה. במאמר שלפנינו נסוק במנהג הנהוג בין האשכנזים בירושלים, שלא להשמיע כלי נגינה בשמחת חתן וכלה.

בראשית הדברים, נביא כאן דברי מהר"ל בהלכות ערובי חצירות, שמבואר מדבריו דהבאת כלי זמר לשמחת חתן וכלה היא חובה. וז"ל, וספר לנו מעשה שאירע לפניו אשר מתה מושלת המדינה, ולכבודו צוה המושל שלא לנגן בכל המדינה אותה השנה בשום כלי שיר. ואירע להיות נישואין בישוב אחד תחת ממשלתו תוך אותה השנה, ושאלו ממחר"י מג"ל אם לעשות נישואין בלי כלי זמר. וה' הרב מורה להם שלא יעשו הנישואין בלי כלי זמר, והוא עיקר השמחה של חתן וכלה, וכן עיין בתוס' בסוף מסכת ביצה באלפס. ואם אי אפשר במקומם ילכו למקום שאפשר. וכן עשו שהלכו ג' פראסות מעיר עיפנישטיין לק"ל דמגנצא ועשו שם הנישואין בכלי זמר. יש הטוענים שמרן הגרי"ז דמבריסק זצ"ל, השתדל לחתן את ילדיו מחוץ לירושלים כי בחתונה צריך תמורתו.

בש"ת שלמת חיים למרן הגאון ר"ח זוננפלד זצ"ל סי' תתפט (במהורה החדש) נשאל, **נסתפקתי אם יש למחות בפני"ק ירושת'ו בשמחת חו"כ שמנגנין בכלי זמר.** והנה לאשר נמצאו הרבה רבנים הבאים מחו"ל וקשה עליהם התקנה משום קול באשה אבל אינו ידוע כלל דעת הגדולים שתקנו זאת אם היא בגדר הוראת שעה וכדומה. והשיב ע"ז הגרי"ח ז"ל, הגאון בעל אמרי בינה ז"ל כפי ששמעתי עשה האיסור ואחד שלא חשש וזלזל בו וענש קשה ר"ל. ובתשובה אחרת כתב כבר כתבתי שהגאון בעל אמרי בינה גזר ע"ז.

ושמעתי ממורגו הגאון דבריסק זצלה"ה [הוא מהר"ל דיסקין זצ"ל] שאמר בוודאי בירושלים ראוי עכ"פ והביא מהא דשבת ק"י כי נח וכו' ע"ש והרי החרבן בה"מ לעינינו. וכוננת מהר"ל דיסקין לדברי הגמ' שבת ק"י. כי נח נפשיה דרב גזר רב יצחק בר בינא דליכא דלימטיה אסא וגידימי לבי הילולא [בטבלא] ואזל איהו אמטי אסא וגידימי לבי הילולא בטבלא טרקה חוייא ומית וכתב רש"י, שגזר שיהיו ממעטים בשמחה אותה שנה, ולא יהא אדם מביא אסא וגידימי הילולא בטבלא, שהיו רגילים להביא הדס וענפי דקלים לשמחו לפני החתן והכלה, וכשבביאים אותן לפניהם מקשקשים לפנייהם בשוק בכואם בתופים וזוגין, וגזר שלא יקשקשו לפנייהם עוד. ומבואר דסבר מהר"ל שטעם הגזירה שיש חורבן הבית. ולפי"ז היה מסתבר לזון לודקדק בעיר העתיקה שייבת גזירה זו. אמנם כבר כתבו פוסקים זמננו הגרי"ש זצ"ל ועוד דגם בשכונות החדשות אין לנגן, ובקונטרס אל גיל כעמים מובא, בהעמשה הנזכר בדברי הגרי"ח זוננפלד הנ"ל, היה בשכונת הבורכים, ומטעם זה היתה דעתו של בעל השמחה להקל כבר.

ובספר שערי ירושלים העוסק במנהגי א"י (נדפס בשנת תרכ"ה) כתב, בכל א"י א"י מי שידע לנגן בנבל וכוונר. ואיזהו אנשים שבאו מחו"ל לשתות והיו מנגנים בכונר על החתונות, אך לא האריכי ימים שמה. וזה כשם שנים בא יודע נגן בכונר לעיק"ק צפת"ו ועשה שם כשני חדשים וקראו אותו על החתונות, ואח"כ הלך לחו"ל וחזר והביא אתו עמו כונר חדש קטן, וכונר הגדול הנקרא אסא וחליל הקרא קלארונט, ולאחר ששן בועות נפטר לבית עולמו. אז ראו בחוש, שאסור לזמר בכונר בעת החרבן כמאמר רז"ל. ורואים מדבריו שהיה המנהג להמנע בכלי זמר בכל ערי א"י.

ישנה שמועה הגורסת שהאמרי בינה גזר על הדבר בעקבות מיגפה של חוליית בשנת תרכ"ה. ע"פ השמועה, האמרי בינה עשה שאלת חלום על מה ולמה פרצה המגיפה, ונענה מן השמים שהמגיפה פרצה משום שלא הקפידו על כבודו של הכותל המערבי, לפי מה שבדקתי עד כמה שירי מגעת, כפי הנראה אין שום סיבה לשמועה הזו.

יש שאומרים בשם זקני ירושלים שטעם הגזירה היה משום גדרי הצניעות. ובקובץ בית אהרן וישראל (ס) במאמרו של הרב טוביה פריינד כתב, **שמעתי מזקני וחכמי ירושלים שליט"א [הגרי"ש אלישיב זצלה"ה ר"א ביזל והגרי"ח גוטסאר ורוד] דעיקר הטעם הוא משום גדרי צניעות, וטעם דבירושלים החורבן לעינינו הוסיף מהמר"ל דיסקין. ושמעתי מחכמי ירושלים, דאין הכוונה שהיו יושבין בתעורבות ח'ו אלא דכלי זמר בירושלים היה דבר נדיר, וכשנודמן להיות פעם כלי זמר רצו כולם לראות ובאו לידי תיעוב הדבר, ואולי מפני זה חששו רק בירושלים, כיון דפה בירושלים כ"כ, ובשם הגרי"א זלזניק זצ"ל כתבו שאמר שטעם הגזירה, היה זה מפני התעורבות שהיתה נגרמת עקב היות הנגנים מבני הנישואים, ורבו הקלקולים ע"ז ולכן תקנו שלא ינגנו בשמחתו בשאר כלי שיר.**

והטעם שבתוך התירו, ראיית שכתבו משום קול באשה ערווה כדי שלא ישמעו הגברים את קול שירת הנשים, ולא כמו אלו הרוצים לומר שכלי אחד התירו [ואפילו כלי אחד].

וראיית שכתבו בשם הגרי"ח שייבגר זצ"ל (ספר ישמח לב עמי ש"ב) עיקר קהנתו זה הוא שייך לו הוא שיר על עדה החידושים שקיבלו על עצמם התקנה אבל כהיום שבאו לירושלים הרבה קהילות ויש הרבה מנהגים בירושלים אין חייבים כל הציבור שביירושלים בתקנה זו מעיקר דין אמנם אפ"כ יש הרבה שנוהגים בתקנה זו ואף שבאמת אינו אסור מעיקר הדין.

הגרי"ח זוננפלד נשאל עוד, אם מותר להשמיע שירים מגרמופון (מכשיר שהיה בזמנו להשמיע שירים מוקלטים), וכתב, דגם זה בכלל הגזירה, אמנם בציף אליעזר חט"ו סי' לג נוטה להתיר להשמיע קלטות.

לקרבן, ולא מיבעיא למ"ד דביקור צריך להיות אחר הקדש, אלא אף למאן דסבר דאפשר לפני ההקדש, י"ל כן. דהרי כתבו תוס' (סוכה מב) דביקור מעכב אף אם לבסוף נמצא תם, הרי אין הענין רק לודא שאין שם מום, אלא הוא כבוד הקרבן שיבקרנהו ד' ימים לפני ההקדש.

עוד י"ל, דהנה האור זרוע (הל' ש"צ קיד) כתב וז"ל, והא למדת (מדון מעמדות) שאין לכהן להקריב אלא בהסכמת הבעלים וה"ו אין לשליח צבור להתפלל אלא בהסכמת כולם. ומבואר, דבדין מעמדות נכלל שייסימו הבעלים להקדש הקרבן. ולפי"ז י"ל דמה שנוגע לגוף הקרבן, לפי"כ כל הקרבנות מהדדי, אולם דין עמידה שנוגע למקריב הקרבן, אין ללמוד קרבנות יחיד מקרבנות ציבור, ודק"צ אינן קרבין אלא בכהני המשמר, משא"כ קרבן יחיד בעליו יכולים להקריבו אם הוא כהן, והנה השו"ע (ירד רס"ט) כתב, אבי הבן עומד על המוהל להודיעו שהוא שלוחו. וכתב הגר"א שם, שהמילה הוא דוגמת קרבן כו' ואמרינן בפ"ד דתענית היא קרבנו כו' ע"כ. ובשפוט כוננת הגר"א לומר טעם אחר, אולם למבואר בדברי האו"ז ובדין מעמדות נאמר גם שייסימו הבעלים להקדש הכהן, נמצא דדברי הגר"א ששלימים את דברי השו"ע.

בשר ודם שיש לו כל מיני טוב ומיני שמחה, וגם מנגנים בתוף ומחול וכינור ועוגב, ובוודאי כאשר טוב לב המלך והוא שרוי בשמחה אין מן הצורך לו אל המשוררים והמנעימים בקולי קולות כי בלא הכי יש לו שמחת הלב, אכן לפעמים בא עת עצב ונגל ממקרה אשר הקרהו, אז יקראו הפורטים על בעל השליח ולזמרם לשמח לבבות ולהציל פניו.

וכן הנמשל ודוגמא כביכול אל קדושת ית', שבוודאי משרתיו ברקיע מנעימים לו ומקלסים שמו, רב זמן שבית המקדש חרב יי עצב בבתי בראי (הגיגה ה) באז צריכים מי אשר נגע ה' בלבבו להתחזק לכונסו אל בתי גוואי ולהפשיט עצמו מכל מיני עצבות, ולשמח כבוד המלך ולומר לפניו: **אתה מלכנו ועולם וגם עכשיו ותמלוק לעולם ועד, והתן כאין נדור ועלו מלכנו בהר ציון ויאתו כי לעבדך ויחל כהן מלוכה.** עכ"ל.

ומעתה נבין גודל יקרת השבתות שבימי בין המצרים, כמו שמבואר בספרים הקדושים וביוזבד בספרה"ק תפארת שלמה, לדרוש הזמיר "רב לך שבת בעמק הבא" - "רב לך שבת", כי כירתו האור מן החושך וביום השבת זמן שמחה לשמחו במלכותו ולשמח לב מלכו של עולם בהעדרת ייחודו ואחדותו בעולם, ובאות בינו לבין בנו בכורו ישראל עם קרובו. "והבי ה' המחכים בבניין אריאל - ביום השבת קודש שישו ושחמו כמקבלי מתן נחליאל". (מלביב הביאור הפנימי שם דבר, אשמו בשב"ק ש השארת השכינה בישראל מעין בית המקדש, ולכן: "מקדש מלך עיר מלוכה קומי צאי מתוך ההפיכה רב לך שבת בעמק הבנא .. התנעתי מעפר קומי לבטי בגדי תפארת עמי, על יד בני ישראל בית הלחמי קרובה אל נפשי גאלה .. התעוררי התעוררי כי בא אורך, קומי אורי שיר דברי כבוד ה' עליך נגלה .. לא תבושי ולא תכלמי מה שתתוחי ומה תהמי, בן יחסו עניי עמי ונבנתה עיר על תילה .. והיו למשיח שאסר והחוק כל מבגליך שיש עליך אלוףך כמשוח חתן על כלה ... על יד איש בן פריי [משיח] ושמחה ונגילה. זכ"א.)

ב] איתא במשנה "הוי שקוד ללמוד תורה", הוי" עולה כ"א, לרמז על כ"א ימי בין המצרים אשר יש לשקוד בהם על דלתי תורה ולהוסיף בתורה וקבלת עול מלכות שמים. - כי ינעו הימים הנוראים וקבלת מחדש עול מלכות שמים על הבריאה המתחדשת בראשית השנה ז'ה היום תחילת מעשיך, וממילא לקשר עבודת שמים ההם לימים האלו הוא, לקבל עול מלכות שמים בבניית אדנות ה' על כל העולם כולו ועל העולם הפרטי היחיד ששבשילו נברא העולם. (ותיק"ו לאחר ח"ב מתחיל קבלת התורה ועול מלכות שמים מחדש - פ"י ואתחנן ... ולאחר מכן מתחילים ה' ימים מר"ח אלול עד ה' וי ימים שבין כסא לעשיר, וי ימים שבין י"ב לסוכות עד שחוסים בצילא דמהימנותא אחד יחד ומיוחד, עיי"ש.)

(מיוסד על דברי עבודת ישראל' בכמה מקומות, פ"ר מסעי, פ"ר דברים, אבות פ"ב מ"ד י"ז.)

רבינו משה קורדובירו זי"ע - הרמ"ק ארבע מאות וחמישים להסתלקותו - כ"ג תמוז ש"ל

למשה - פירוש על התפילות, 'זבחי שלמים' - על סדר עבודת יום הכיפורים.
הספר הקדוש 'תומד דבורה', נתקבל בכל תפוצות ישראל כספר מוסר שגם מסוגל לרפואה וישועה, וקודש ישראל מרוזין זי"ע היה אומר שיהודי צריך להחזיק את הספר הקדוש הזה בתוך נרתיק הטלית והתפילין שלו, ולא ימוש ספר הקדוש הזה מפיו.

המספר הנורא של רבינו האריז"ל

ביום כ"ג תמוז שנת ה'ש"ל, בעודו בן ארבעים ושמונה בלבד, החזיר הרמ"ק נשמתו הטהורה ליצורה. כשנשמן גופו הטהור במקום מנוחתו בבית העלמין העתיק שבצפת - מעיד הרמ"ע מפאנו - כי "רבו המובהק מוהר"י קארו, רבן של כל בני הגולה, אחים בהספדים על קברו, וכה אמר: כאן נגנז ארון התורה!", ומוסיף הרמ"ע: "תא חזי מאן גברא דאסהיד עליה הוא האריז"ל, ז"ל, שראה תרי עמודי דנורא מלויים אותו לפני המטה ביומא דהילוליה" (מתוך הקדמתו ל"פלה הירמיו"). גם בעל "קורא הדורות", שחי בסמוך לדורו, מביא בספרו זה (לו, ב): בשם "חכמי צפת תוב"ב, שכשהיו מולכים אותו לבית הקברות, היה הולך לפניו עמוד של אש, ולא ראה אותו רק הרב ר' יצחק לוריא אשכנזי...".
(עיי' כתובות א, יא) - "וגמירי דלא איפסיק עמודא דנורא אלא אי אחד בדרא או לתרי בדרא", ועיי' במהרש"א ביאור הענין.
מספד מר קשר לו באותה שעה רבינו האריז"ל באומרו כי הרמ"ק נסתלק בעטיו של נחש בלבד, ללא כל חטא מימיו. וכך מביא החיד"א בספרו "נחל קדומים" בפירושו על הפסוק "וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת ותלית אותו על עץ (דברים כא, כג) - דרש רבנו האריז"ל על רבינו הרמ"ק ז"ל באשכנזיה: "וכי יהיה באיש חטא משפט מות, חטא לשון חסרון (מלשון הכתוב במלכים א' א, כא: 'והייתו אני ובני שלמה חטאים'), שהוא צדיק גמור ולא נמצא שום חסרון לומר שנחתיב מיתה בעבור חטא זה, כי לא נמצא בו חטא. 'והומת' - ועם כל זה מת, וזו היא שקשה. לזה אמר: 'ותלית אותו על עץ', רוצנו לומר, בעטיו של נחש שאכל אדם הראשון (מעץ הדעת), עד כאן אמר קדוש".
זכותו תגן עליו ועל כל ישראל, אכ"ר.

זה בחכמת הנסתר, עם כל זה היה האריז"ל מתאבק בעפר רגליו כתלמיד מובהק. עם להקת הקדושים אשר עמו נמנו גם הרמ"ק רבי אליהו די וידאש - בעל ה"ראשית חכמה" זי"ע, והרמ"ק רבי חיים ויטאל זי"ע. אף הרמ"ק רבי מנחם זוריה (הרמ"ט) מפאנו זי"ע, ראה עצמו כתלמיד מובהק של הרמ"ק ותורתו, כאשר זכה להחליף עמו אגרות מאיטליא לצפת. וזה לשון קדשו של הרמ"ע בהקדמה לספרו הקדוש "פלה הרמון" - שהוא כעין קיצור של "פרדס רמונים" וביאור דברי קדשו - אודות רבו הגדול: "אני הייתי יושב ודורש, ותורתו של משה היא בעל הספר הוא החכם הידוע די שפר קדמי להחיה, שהגדיל תורה הפליא תושיה בפרושי על הזר וכו'... ויותר שהיה חכם גדול במרא, עוד ישב בישיבה כל ימיו, לחדד את התלמידים שתלי זיתים, והיה ג"כ קבוע להוראה ולשפוט צדק...".

חיבוריו הטהורים

אפס מעט משגב קדושתו ורום השגתו יש ללמוד מכתום חיבוריו, נשגב מבינת אנוש, כיצד הספיק בשנות חייו הקצרות על אדמות לחבר חיבורים רבים, עמוקים וטמירים. הטיב לבטא זאת בהתפעלות המקובל האלקי רבי אברהם אזולאי זי"ע, בעל ה"חסד לאברהם" (-זקינו של החיד"א), בהקדמה לספרו הגדול על זוהר"ק "אור החכמה", וזלה"ק: "ארוכה מארץ מדה ורחבה, שכולה היא חכמה ולא מלאכה, ובשגם הוא היה שולט בשתי ידים יום ולילה לא ישיבות מלכתוב בספר בדיו, אינו דין ואין די באר, איך עלתה לו פעולה גדולה כזאת, לא זאת בחק האפשר, לחסרוהו מעט היות האדם לבדו יכול עשוהו, זולתי כל יכול ית דבר צוה היות לו לעזרה".

בין חיבוריו הקדושים נמנים הספרים הק': 'תומד דבורה' ספר מוסר מיוסד על "ג מידות של רחמים ועשר ספירות, 'פרדס רמונים' וכו' ל"ב שערים בחכמת הקבלה, 'אילמה רבתי' - ביאורים בחכמת הקבלה, 'שיעור קומה' - על הזוהר הקדוש, 'אור יקר' - על חלקים מהזוהר הקדוש ועל ספר יצירה, 'אור נערב' - קונטרס הנחלק לשבעה חלקים העוסק במעלה לימוד תורת הנסתר, 'ספר גירושין' - חיידושים שנתגלו לו כשהיה מתבודד מחוץ לביתו, 'תפילה

אלה תולדות משה

בין ארזי הלבנון חכמי צפת - עיר החכמה, נשגב שמו של החכם המקובל האלוקי רבי משה קורדובירו זי"ע - "הרמ"ק", אשר בבית מדרשו הופיעה רוח הקודש, ונבלו תעלומות חכמת אלקים.
הרמ"ק נולד בשנת רפ"ב לאביו החכם הקדוש רבי יעקב - מגולי קורדובה שבספרד. משחר נעוריו התמסר הנער לעסוק בדברי תורה, החיד"א מצייין בספרו הקדוש "שם הגדולים" (מע"ג מ סימן קפ) שהרמ"ק היה "תלמיד מרן בית יוסף - בפשט, ויש לו תשובה בשו"ת מרן בדפוס...", וכוונתו לשו"ת "אבקת רוכל" למרן הבית יוסף (סימן צא) בה חיזוה הרמ"ק את דעתו להלכה, בהיותו צעיר לימים, כשכבר נמנה על דייני עיר הקודש צפת, ורבו הגדול מסכים עם פסק דינו, וכותב עליו בהערצה גדולה: "לית דין צריך בושש, והאי דיינא נחית לעומקא דדינא, וכל כי האי מילי מעלייתא לימרו משמיה, ויקיים בו מקרא שכתוב (משל" כג, טו): בני אם חכם לכך ישמח לבי גם אני".

בשנת העשרים לחייו, שנת ש"ב, נכנס ללמוד בהיכלו של גיסו - אחי אשתו - הלא הוא הרמ"ק המקובל האלוקי רבי שלמה אלקבץ זי"ע, ושהת בצמא ממעייו בחכמת הקבלה, וכלשון קדשו בהקדמה לספרו הקדוש "פרדס רמונים": "בראותי ימי הילדות חלפו עברו למו ברדפי כל תאוה, וכילו באפס תקוה, והיה בהגיעני קוני אל שנת העשרים, ושער צהוב צמח, ועיריני קוני כאיש שנת, ואומרה אל נפש: עד מתי תתחמקין הבת השובבה, עד מתי תשתכרין, הסירי את יינך מעליך... והיה כשמעה את קול הקריאה הומה, ותאמר: אקומה נא ואסובבה בעיר בשווקים וברחובות לבקש לי מנוח אשר ייטיב לי, ואשמע קול מדבר עיר וקדיש מן שמיא נחית מורי ורבי המקובל האלקי החכם ה"ר שלמה אלקבץ הלוי נר"ו... ואשקוד על לתי מדרשו...".

ברבות השנים זכה להרביץ תורה ולהעמיד תלמידים הרבה, זאת בד בבד עם כהונתו כמורה הוראה ודיין בעיה"ק צפת ת"ו. כאשר סביבו מתלקטים חכמי העיר ורביה, לבקש תורת אמת מפייה. ה"ר"י שבחבורה היה מרן רביה"ק האריז"ל זי"ע, הרמ"ק האציל מהודו פי שניים מרוחו עליו, ולמרות שחלוקה היתה קבלת האריז"י מקבלת הרמ"ק, ולא היו פתחיהו מכוונים זה כנגד זה.

עטרות של שבליים פלאות ופירפאות

זמרי בן סלוא - בן כמה היה?

וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמֶּקֶה אֲשֶׁר הִקֵּה אֶת הַמִּדְיָנִית
זְמָרִי בֶן סְלוּא נְשִׂיא בֵּית אֶבְ לִשְׁמַעְיָ (בה, יד)

במסכת סנהדרין (פג, ב) נאמר: "אמר רבי יוחנן, חמשה שמות יש לו, שמר, ובן סלוא, ובן הכנענית, ושולומיאל בן צורישדי".
וכך תרגם יונתן בפרשת ויגש את הכתוב (בראשית מ, י): "ובני שמעון ימואל וימין ואוהד ויכין וצוחר ושאלו בן הכנענית" - "ובני שמעון ימואל וימין ואוהד ויכין וצוחר ושאלו הוא זמרי דעבד עובדא דכנענאי בשטיים".

וכתב המהרש"א (סנהדרין שם, בחידושי אגדות): "ודע דלפי הדרש צריך לומר, ולכל הפחות היה זמרי במעשה הזה בן מאתיים וחמישים שנה, דה אחשיב ליה לשאלו בן הכנענית מיורדי מצרים, ורד"ו שנה היו במצרים, ובשנת ארבעים ליציאתם נהרג זמרי, הרי ר"ן שנה".

סוגלות קריאת הקרבנות שבפרשתנו

צוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶמְתָּה אֵלֵהֶם אֶת קַרְבְּנֵי לְחֶמֶי
לְאִשֵׁי רִיחַ נִיחָחֵי תְשַׁמְרוּ לְהִקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ (כה, ב).

הגה"ק רבי חיים פאלאגי זי"ע כותב בספרו 'רפואה וחייים' (פ"ב אות נו): "קריאת פרשיות המועדים הכתובים בפרשת פינחס מסוגלים בקריאתם לטבל דיינים, ומסוגלים

השלישי כתב וזלה"ק:

"ויתפרש עוד, על פי מה שכתב הרב הקדוש מהרמ"ע ז"ל (הרמ"ע מפאנו ז"ע) בעשרה מאמרות, שלעתיד לבא במהרה בימינו נצטרך להקריב כל הקרבנות שחסרנו כל ימי גלותינו, דהיינו, כשיגיע ראש חדש ניסן נצטרך להקריב כל קרבנות המוספין של כל ראשי חדשים של ניסן של כל ימי הגלות, וכן בשבתות, למשל בהגיע שבת פרשת נשא נצטרך להקריב כל הקרבנות המוספין של כל ימי הגלות של שבתות האלו, עיי"ש.

"ובזה פירשנו בטוב טעם, מה שאנו אומרים במוספין זאת מוסף יום השבת הזה נעשה ונקריב וכו' ואת מוסף יום ראש החדש הזה נעשה וכו', הנה תיבת 'זה' אינו מובן, ולפי דברי הקדוש הג"ל ידוקדק היטב, שבאמת נעשה ונקריב מוסף השבת הזה וראש חדש הזה, והוא נכון בעזה"י, עכ"ל"ק.

לפי זה נמצא, כי ביום טוב ראשון של חג הסוכות תשע"ח הבא עלינו לטובה, שאנו מייחלים לשמוח בבנין בית הבחירה, ולהקריב שם את קרבנות החג, הרי שיקריבו חמישים ושמונה אף ארבע מאות ושבועים (58,470) קרבנות מוסף, שכן סך קרבנות המוספין ביו"ט ראשון של סוכות הוא שלושים ושני חטאת אחד, ושני אילים, ארבעה עשר כבשים, שלושה עשר (פרים), והיות שצטרף להשלים את כל החסר משנות הגלות שהם אלף תשע מאות ארבעים ותשעה (1949) הרי בסך הכל - 57,470...

מי יתן מציון ישועת ישראל, בשבוע ה' שבות עמו, יגל יעקב ישמח ישראל!

58,470 קרבנות מוסף ביום אחד - אימתי?

אלֵה תַעֲשֶׂוּ לַה' בְּמוֹעֲדֵיכֶם לְבַד מִנְדְרֵיכֶם וּנְדָבְתֵיכֶם
לְעֹלֹתֵיכֶם וּלְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנֹסֵיכֶם וּלְשִׁלְמֵיכֶם (כט, ט).

הרה"ק רבי צבי אלימלך מדינוב זי"ע בספרו הקדוש "בני יששכר" (מאמרי ראש חודש, דרוש ב), מביא אחד עשר סימנים לפרש בדרך רמז את הכתוב הנאמר בסיום ההפטרות לשבת ראש חודש רבה, כי הוא היום אשר נשלמים הקרבנות של ע' שנים, בשבת יבוא כל בשר להשתחוות לפני אמו השם, ובפירוש